

Måndag till lördag regerar bilarna i Colombias hårt trafikerade huvudstad Bogotá. Men på söndagarna är det annorlunda. Då får motortrafiken lämna plats åt cyklister, joggare och rullskridskoåkare på Bogotas största gator.

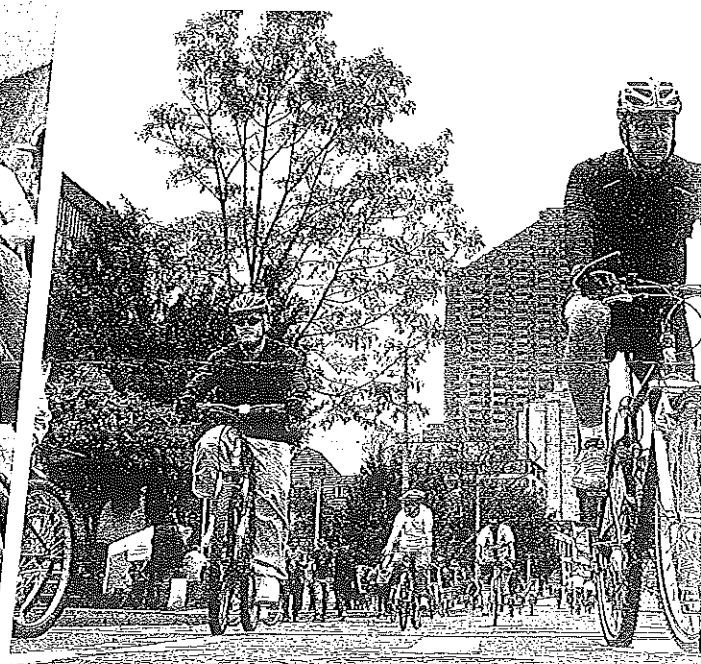
Text: Annika Dalén Foto: Oscar Amaya

BILFRI BOGOTÁ

På söndagarna blir de stora gatorna i Bogotá fria av förbjudna bilar. Då får joggare, cyklister och rullskridskoåkare ta över gatorna.

Många passar på att ta hunden med på cykelturen.

LA CICLOVIA, som företeelsen heter fyller snart 40 år och innebär att drygt 121 kilometer gator runt om i staden stängs av för trafik varje söndag och helgdag mellan sju på morgonen och två på eftermiddagen för att ge plats för rekreation.

Bland motionärerna finns Adriana Tinajero och Ángela Méndez. Adriana driver sedan tio år ett företag som ordnar cykelutflykter för såväl proffs som amatörer. Enligt henne ökar intresset för cykling ständigt.

Colombias bergiga topografi är väl lämpad för sporten och landet har haft många framgångsrika tävlingscyklister genom åren. Men även vardagsmotionärer upptäcker cykling alltmer.

– Det är mycket tack vare initiativ som ciclovian, säger Adriana.

Ciclovian har haft ett enormt genomslag

i åttamiljonersstaden Bogotá sedan den började 1974. I dag är det runt en miljon människor som vallfärdar på söndagarna till de avstängda gatorna för lite frisk luft och motion. Många andra har tagit efter Bogotás modell och i dag återfinns versioner av ciclovía i flera städer runt om i Colombia och i världen.

DEN UTGÖR också ett viktigt arbetstillfälle för många. Längs gatorna finns stånd som erbjuder allt från cykelreparationer till mat.

I ett av dessa säljer byggarbetaren Gilberto Olarte och hans mamma María Dolores

Gilberto Olarte har sålt frukt-bål på ciclovian i tolv år.

Ibañez läskande frukt-bål till törstiga motionärer. De har sålt frukt på ciclovian i tolv år och för en hyra på drygt 40 kronor i månaden står kommunen för uppsättning och nedplockning av ståndet. Försäljningen är en viktig extrainkomst till den magra byggarbetarlönen.

– Oftast går affärerna bra, berättar Gilberto. Men det beror på vädret. När det regnar och är kallt vill folk hellre ha varma drycker, som kaffe.

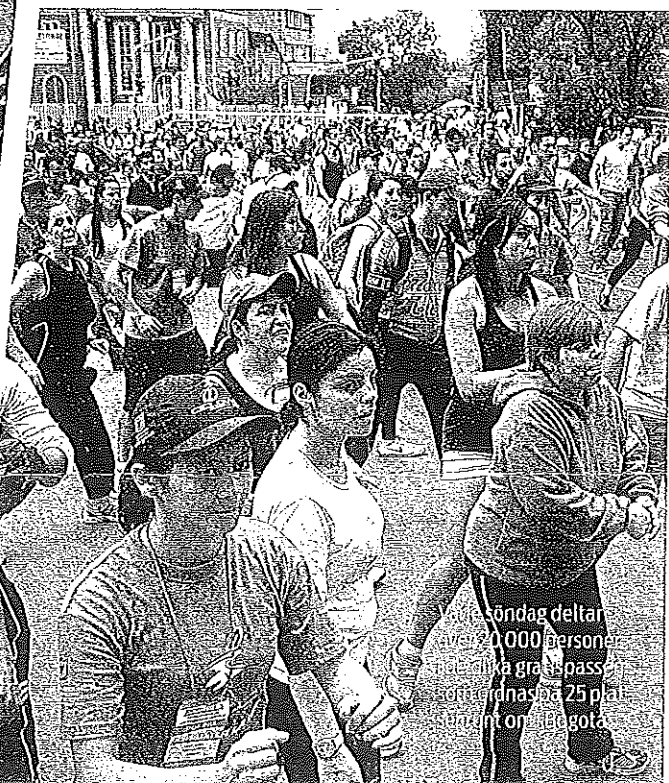
INÄRHETEN sitter familjen Botina Martínez på en trottoarkant och tar igen sig. De bor i södra delen av Bogotá och på söndagarna tar de bussen till ciclovians början. Därifrån promenerar pappa Yesid med 15 månader gamle Juan José, medan mamma

Kommunens instruktörer ser till att alla hänger med på gympapassen.

Gratisgymnan är öppen för alla, gammal som ung - nybörjare som proffs.

Söndag deltar över 20 000 personer i de olika gratispassen som ordnas på 25 platser runt om i Bogotá.

Ana och femårige David cyklar i förväg. David nickar ivrigt med smält isglass runt munnen när jag frågar honom om han gillar att cykla. Yesid berättar att de brukar ge sig ut på morgonen och stannar på ciclovian hela förmiddagen, varje helg.

FRÅNPARKEN intill dunkar musiken ur stora högtalare och på scen står entusiastiska aerobicsinstruktörer. Kommunen ordnar gratisgympa i anslutning till ciclovian.

– Vi har hållit på i femton år, även om det var mindre avancerat från början, berättar Alejandro Parga som är ansvarig för Parque Nationals gympapass.

Varje söndag ordnas sex olika pass för alla smaker på 25 platser runt om i Bogotá. Det är yoga och tai chi men också rumpskak i "rumba tropical" och ett rytmnippass för barn,

»Vi har hållit på i femton år, även om det var mindre avancerat från början«

från barnvagnsålder upp till tolv år, med föräldrar. Enligt Alejandro brukar över 20 000 personer delta i de olika gympapassen runt om i Bogotá varje söndag.

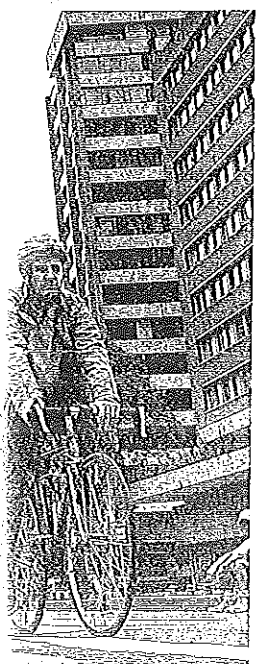
FÖRUTOM FÖRDELARNA med gratis motion för alla, har ciclovian även andra positiva bieffekter. I en stad där antalet bilar ökar i allt snabbare takt, med de luft- och ljudföroreningar

som det innebär, utgör ciclovian ett välkommet andningsrum.

En annat mindre uppenbart plus avslöjar Mauricio Albarracín när jag frågar honom om han besöker ciclovian för att få motion eller för den friska luften.

– Jo, dels är det för motionens skull. Men, säger han och ler snett, det är också ett bra tillfälle att ragga på killar.

MOTION, FRISK LUFT och flirtar i all ära, men i Sydamerikas mest ekonomiskt ojämlika land är kanske ciclovians främsta förtjänst att den utgör en mötesplats för alla. De bilfria vägarna kopplar ihop de rika kvarteren i norr med det fattigare söder, och alla möts sida vid sida. En dag i veckan då det inte är någon skillnad på företagschefen och portvakten som håller upp dörren för honom på jobbet dagen efter. ■

Överst: Familjen Botina Martínez besöker ciclovian varje söndag. De tar sig ånda från södra Bogotá in till centrum där de äter lunch innan de åker hem igen.

»En miljon människor
vallfärdar på söndag-
arna till de avstängda
gatorna för lite frisk
luft och motion«

